

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՅԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԽՈՍՔԸ
ԱՆՐԱԵԼՈՒՄ ՅԱՅ ԵՒ ԿԱԹՈՒԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՆՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆԸ
ՆՎԻՐՎԱԾ ՅՈՒՇԱԿՈԹՈՂԻ ՕՐՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԻԹՎ

(Մարտի, 5 դեկտեմբերի, 2025 թ.)

Պատվարժան կարգինալ ժան Մարկ Ավրլին,
Գերաշնորհ Տ. Գրիգոր եպիսկոպոս Խաչատրյան,
Սիրելի հայորդիներ եւ հարգարժան հյուրեր,

Ուրախության զգացումով եւ պարուրված մեր հոգիները: Ֆրանսիայի հյուրընկալ երկրում՝ վեհաշուք այս տաճարի հովանու ներքո, փառաբանում ենք մեր Երկնավոր Հորը, որ շնորհն ընծայեց ամենքիս մասնակցելու Հայ Առաքելական եւ Կաթոլիկ Եկեղեցիների բարեկամությանը նվիրված հրաշակերտ երեք խաչքարերի համադրմամբ կանգնեցված այս հուշակոթողի բացման հանդիսավոր արարողությանը: Նշանակալի այս նախաձեռնությունը արտահայտությունն է հայ եւ ֆրանսիացի ժողովուրդների անխախտ բարեկամության, այլեւ մեր Եկեղեցիների եղբայրական ամուր կապերի եւ արդյունավոր գործակցության:

Այս ավանդաշատ քաղաքը վերջին հարյուրամյակում դարձել է եվրոպայի հայ կյանքի կենտրոններից, որտեղ մեր ժողովրդի զավակները բազմաթիվ եկեղեցիներ ու մշակութային հաստատություններ են հիմնել եւ նրանց շուրջ ձեւավորել իրենց ազգային ու հոգեւոր կյանքը: Այսօր քանդակազարդ խաչերով, Կենաց ծառի ոճավորումով, Արարատ սրբազան լեռան եւ Նոյյան տապանի պատկերներով զարդարված գեղեցիկ ու խորհրդաշատ այս հուշակոթողով եւս մեկ հայկական վկայություն է հաստատվում Մարտելում:

Խաչը բացառիկ նշանակություն ունի քրիստոնյաներիս համար՝ որպես դեպի փրկություն եւ հավիտենական կյանք առաջնորդող հուսաբեր նշան: «Թող զորությունը Քո Սուրբ Խաչի, Քրիստոս, որ կանգնեցրիր ի փրկություն աշխարհի, պահպանի մեզ բոլոր փորձություններից»,— աղոթական հայց է հնչեցնում շարականագիրը (Խաչվերացի

շարական): Եկեղեցու հայրերի մեկնողական երկերում Կենաց ծառը նախատիպն է Խաչի, որի վրա Աստվածորդին, առաքյալի խոսքերով, «մեր մեղքերն Իր մարմնով բարձրացրեց, որպեսզի մեղքերից հեռանալով՝ արդարության համար ապրենք» (Ա Պետ. 2:24): Իսկ Բիբլիական Արարատ լեռը, որտեղ ըստ աստվածաշնչյան վկայության հանգրվանեց Նոյ նահապետի տապանը, քրիստոնյա ողջ աշխարհի, առավել եւս մեր ժողովրդի թանկ արժեքներից է:

Հուշակոթողի այս սրբազան խորհրդանիշերը պատմության հոլովույթներում դարձել են անբաժան մասը մեր ժողովրդի ինքնության, դավանած արժեքների ու գիտակցության: Ինչպես բոլոր ալեխոով ժամանակներում, այնպես եւ ներկայիս նեղույթուններին ու մարտահրավերներին հանդիման Սուրբ Խաչի խորհուրդը ու տապանակիր Արարատ լեռան բիբլիական պատկերը մեր ժողովրդի հավատի զորացման ամուր պատվարներ են ու անանց վկաներ փրկության հույսի:

Միրելիներ, աշխարհիկացման մեր ժամանակներում փորձ է արվում խեղաթյուրել քրիստոնեական արժեհամակարգի հիմքերը, հատկապես նոր սերնդին հեռացնել եկեղեցուց եւ ձեւավորել, այսպես կոչված, ազատ, աշխարհիկ հասարակություն: Այս պայմաններում կարելու անհրաժեշտություն է քրիստոնեական ավանդական եկեղեցիների գործակցությունն ու միասնական աշխատանքը՝ Քրիստոսի սերը եւ Աստծո պատվիրանները ապրվող ներկայություն դարձնելու ժողովուրդների կյանքում: Ամիսներ առաջ Մենք առիթ ունեցանք հանդիպելու Հոռմի սրբազան Քահանայապետ Լեւոն 14-րդ պապի հետ, որը, անտարակույս, նոր խթան պիտի հաղորդի Կաթոլիկ եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցիների միջեւ փոխգործակցության նորոգ արդյունավորման:

Միրելի ներկաներ, այս գեղեցիկ արարողության առիթով Մեր օրհնությունն ենք բերում ամենքիդ եւ Հայրապետական գնահատանքը այն բոլոր անձանց, ովքեր միասնական եռանդուն աշխատանքով կարողացան իրականացնել այս կարելու ձեռնարկը: Մեր առանձնակի բարձր գնահատանքն ու բարեմաղթանքներն ենք բերում Մարսելի եպիսկոպոս կարդինալ Ժան Մարկ Ավրլինին՝ մեր Սուրբ Եկեղեցու եւ հայ ժողովրդի ազնիվ բարեկամին, ում շնորհիվ իրականացավ խաչքարերի տեղագրումը Նոտր Դամ դը լա Գարդ հոյակերտ տաճարի շրջափակում: Հիրավի, այս հուշարձանը մի նոր վկայություն պիտի լինի մեր քույր եկեղեցիների խորը բարեկամության՝ հանուն աշխարհում Քրիստոսի

Ավետարանի լույսի տարածման եւ մեր բարեկամ ժողովուրդների դարավոր կապերի առավել զորացման:

Ի խորոց սրտի աղոթք ենք բարձրացնում առ Ողորմածն Աստված, որ հանապազ օրհնի եւ պահպանի Հայաստանն ու Ֆրանսիան, հավատավոր հայ եւ ֆրանսացի Քրիստոսասեր մեր ժողովուրդներին, այլեւ ամրապնդի սերն ու բարի հարաբերությունները մեր Եկեղեցիների եւ պարզեւի համայն աշխարհին ու մարդկության կյանքին խաղաղություն, բարօրություն ու լուսավոր առաջընթաց:

Թող մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի շնորհները, սերը եւ ողորմությունը լինեն մեզ հետ եւ ամենքի՝ այսօր եւ միշտ. ամեն:

